

DREX - workshop Liike/kuva, toukokuu 2010

Teemu Määttänen, Riku Roihankorpi, Riku Laakkonen, Olli Haataja

Muistiinpanoja:

DREX 24.5.10

Miten esiintyjä havaitsee tilaa?

Miten katsoja havaitsee tilaa?

Mikä on esiintyjän ja kokijan/katsojan ero?

Onko teknologia väline jollekin vai jokin omalakinen/itsenäinen/oman maailman luova kokonaisuus/hahmo/olento jne? -> pelitutkimus?

Miten kiinnitetään huomiota?

Tunto, kuulo, liike, katse, näkö, liike, kontrasti, koko, väri, etäisyys

Havainnon aukot -> täytetäänkö teknologialla havainnon aukkoja/laajennetaanko havaintoa (kaukoputki tai infrapuna)?

-> inhimillinen halu saada enemmän

Mitä on esiintyjän ja tilan välissä?

Miten esitän tilaa?

Miten tila esittää minua?

Miten koen (katsojana) tilaa?

Miten tila kokee (katsojana) minut?

Miten kokijan/katsojan kokemus on erilainen kuin esiintyjän?

Kokeilu, oppiminen, rakenteiden havainnointi, "pisteiden yhdistely"

Miten kiinnitetään maksimaalinen huomio? vs. Miten voidaan kadottaa/hävittää/tehdä näkymättömäksi?

esimerkki "Television is a drug"

- keinoja:

- hengästyttävä rytmi (pitää otteessaan, ei päästä hengähtämään)

- väri, kontrasti, koko

- äänen voimakkuus

- puheen tasolla: anelu, käskeminen, lahjominen, myyminen

- voiko teknologia käyttää näitä keinoja tai voiko teknologia saada aikaan näiden keinojen käytön?

Millainen teknologia saa anelemaan?

Teknologian inhimilliset piirteet

- näemmekö teknologiassa aina inhimillisiä piirteitä?

- anelu, käskeminen, vaatiminen, ehdottaminen, lahjonta

- sattumanvaraisuudesta johtuva "luonne" -> toimii ennalta arvaamattomalla logiikalla

- kätkeminen paljastaminen

Teknologian elollistaminen -> miten kommunikoidaan ilman inhimillisiä piirteitä?

Miten havaitsen tilan voimakkaammin?

- miten tilaa havainnoidaan?

- näkyvyys, näkymättömyys

- iso - pieni

- värikäs - väritön

- jne
- miten tilan havainnoin keinoja voisi kasvattaa?
 - periteisin teatterin keinoin?
 - teknologian avulla
- mitä merkityksiä tilalle voi antaa ja millä keinoilla?

DREX 25.5.2010

Teknologia esiintyjänä/näyttelijänä

Vahvistaminen (esimerkkinä nyökkäys)

- liikkeen määrä - iso liike
- toisto, ajallinen kasvatus, muutos ajassa
- liikkujien lukumäärä
- liikkujien koko
- liikkujien väri
- kontrasti, (taustan ja esiintyjän välinen kontrasti)
- etäisyys, teknologian etäisyys esiintyjään/ katsojaan TAI kompositio
- muoto
- synkronointi
- sama liike / eri liike - vastakkaisuudet
- teknologian materiaali / tilan kompositio

Mitä keinoja teknologialla on olla esityksessä?

Miten / millä keinoilla teknologia on nykyisin esityksissä?

Jos esiintyjällä ja teknologialla on joitain vakiintuneita rooleja, voiko näitä rooleja kääntää ylösalaisin / outouttaa?

Teknologian inhimillistäminen

Inhimillisen teknologistaminen

Teknologian keinoja esityksessä

- katseen suuntaaminen
- katseen rajaaminen
- ympäristön luominen
 - emotionaalisen ympäristön luominen (esim. musiikki, väri)
- rytmisten aksenttien luominen
- ajan kuvaaminen ja sen manipulointi
- teknologia teknologian kuvaajana (elokuva lavalla, radio päällä jne.)
- virtuaalinen esiintyjä (nauhoite, esim. ääni tai kuva)

Esiintyjän keinoja esityksessä

- katseen suuntaaminen
- puheen suuntaaminen
 - suunnat, voimakkuus
- puheen emotionaalinen taso
- kehon käyttö
 - pienentäminen, suurentaminen
 - nopeus, rytmi
 - kehon koreografiointi tilassa/tilaan
- esiintyjä roolissa
 - esiintyjä esittää jotain, esim. robottia, tv:tä tai Hamletia
- hengityksellä kuvaaminen
- paikka tilassa

- tilallinen suunta
- suhde yleisöön
- suhde esineisiin / esineiden käyttö

Autenttisuus - mikä on "oikeaa"?

Tila on toimijana passiivinen - millainen on aktiivinen tila?

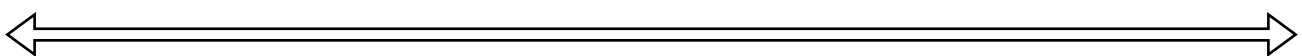
DREX 26.5.2010

Esiintyjän keinot - keskustelua ja avauksia

- Michael Kirby, Näyttelijän matriisi (Esiytystaiteen kentällä, Petra Päivärinne, Stadia)

ei näyttelemineen

näyttelemineen

matriisiton
näyttelemättä
oleminen

matriisiton
esittäminen,
kuvailu

oletettu
näyttelemineen

yksinkertainen
näyttelemineen

monimutkainen
näyttelemineen

- Stanislavski: tausta - tilanne - intentio
- ajatteleeko näyttelijä?
 - Mitä näyttelijä ajattelee?
 - Onko "oikeaa ja väärää" ajattelemista?
 - Miten ajattelu näkyy?
- Miten tanssin teoriassa suhtaudutaan ajattelemiseen?

DREX 26.5.2010

Plane synkassa Ollin nyökkäyksen kanssa, assosiaatioita:

- projisointi puvustuksena
 - virtuaalisia hattuja synkassa esiintyjän kanssa
- liikkeen/määrän kasvattamisen assosiaatioita
 - hahmon arvovallan kasvaminen/kutistuminen
- pukukoppi - liike kannustaa kasvavalla dramaturgialla ostopäätökseen
- esiintyjä toimii välittäjänä/johdattajana teknologian esittämään maailmaan
- esiintyjä tuo mukanaan lähestyttävän assosiaatiokentän -> katsoja luo merkityksen yhdistämällä/johdatettuna
- mistä syntyy vaikutelma johtamisesta tai seuraamisesta tai dialogista
 - rytmi/ajoitus suhteessa toiseen dialogistiin
 - suunta, katseen suunta

DREX 27.5.2010

Neliön ja esiintyjän improvisaatio

- 3 kokemusta:
 - Esiintyjän kokemus (Olli)
 - kommunikaatio teknologian kanssa
 - keskittyminen projisointiin

- kokemus improvisaatiosta
- Teknologian käyttäjän kokemus (Teemu)
 - Suora yhteys esiintyjään sekä välineellinen vaikutussuhde esitystapahtumaan
 - Teknologian järjestelmän musikaalisuus (notaatio?, skaalat)
- Katsojan kokeus (Riku)
 - Molemmat (esiintyjät) inhimillistyivät
 - havainnon muutos automatisoidusta koneesta, jonka kanssa esiintyjä on vuorovaikutuksessa - kahdeksi esiintyjäksi = kommunikaatio muuntuu kaksisuuntaiseksi
 - improvisaation kautta syntyvä dialogisuus mahdollistaa katsojan kokemuksen tunteiden ja ajatusten monipuolistumisen (laajenemisen/ syvenemisen)
 - > katsoja projisoi ajatuksia ja tunteita molempiin esiintyjiin
- Luoko/vahvistaako sattumanvaraisuus inhimillisyyttä -> esiintyjyyttä?